У поході до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125 УНСоюзу BArcly 7-6837

РІК LXXVII. Ч. 188. П'ЯТНИЦЯ, 16-го ЖОВТНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 16, 1970 No. 188. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 15 жовтня 1970

В АМЕРИЦІ

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ СЕНАТУ СХВАЛИЛА ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ОБМЕЖЕННЯ ІМПОРТУ різних текстильних та шкіряних виробів, у тому і взуття, з-за кордону: 9 голосів були за, проти — 3. Цей законопроєкт дехто з критиків розглядає, як повернення ЗСА до економічного протекціонізму, але він є важливим для підтримки американської економіки. Сподіваються, що запропоновані зміни в імпортовій політиці щодо текстильно-взуттєвих виробів будуть передані на розгляд Сенату, але аж після виборів.

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ ПРОВІДНИКИ В ПАЛАТІ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ПІДТРИМАЛИ ЗАХОДИ ДЕМОКРАТІВ про зміну 60-літньої давности закону системи старшинства. За новим пляном, всі члени Палати Репрезентантів з республіканської партії мали б таємно вибирати між собою члена для кожної комісії, а вони мали б вибрати між собою голову Комісії, — якщо республіканці в Палаті матимуть більшість, коли ж будуть у меншості, то така особа буде представником меншости.

ПІСЛЯ МАЙЖЕ ОДНОМІСЯЧНИХ ПЕРЕГОВОРІВ СТРАЙКУЮЧІ працівники в апартаментових будинках на Бронксі вирішили припинити страйк. Однак вони висунули умову, що власники будинків і представники страйкарів швидко ратифікують і підпишуть договір. Страйкуючі домагаються підвищення платні.

ХОЧА ЗБУНТОВАНІ СТУДЕНТИ - МАРКСИСТИ ЩЕ ОКУПУЮТЬ КІЛЬКА БУДИНКІВ У ЛЯ ПАЗ, столиці Болівії, але вже у вівторок 13 жовтня після двотижневої перерви й революційних розрухів уперше відкрито там школи та крамниці. Президент Болівії ген. Торрес нарадяується з урядом, а праві кола з армії готуються до наступу проти бунтівливих студентів, які замкнулись у стінах університету.

ПРЕДСТАВНИК „ФРОНТУ ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ КВЕБЕКУ" ПОВІДОМИВ, що ця терористична організація готова дещо злагіднити умови, за яких вона випустила б на волю двох викрадених осіб — Д. Кросса та П. Ляпорте. Спершу „Фронт" домагався 500 тис. долярів та випущення з тюрм 23 „політичних в'язнів". Представником того „Фронту" є адвокат Леміс, симпатик „повалення капіталізму й відокремлення Квебекської области від Канади". Терористи схопили обох закладників ще минулого тижня. З найновіших повідомлень виходить, що вони починають схилятись до злагіднення своїх вимог.

У СВІТІ

ДО ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ З'ЇЖДЖАЮТЬСЯ вже достойники з усіх держав світу на святкування 25-річчя ювілею тієї міжнародної організації. Але багато сподіваних раніше проводирів — не прибудуть. Тому, що совєтський прем'єр Алексєй Косиґін рішив не приїхати з уваги на його антисовєтську кампанію Америки — то й прем'єри Польщі, Мадярщини, Чехо - Словаччини й Болгарії слухняно рішили залишитись дома, а приїдуть до Ню Йорку тільки їх міністри закордонних справ. Совєтський міністер Андрей Громико прибув уже, а з комуністичних європейських сателітських проводирів прибув тільки румунський президент Николай Чеушеску. З уваги на смерть єгипетського президента Гамаля Абделя Нассера не прибуде ніхто з арабських володарів ані президентів, тільки їх міністри закордонних справ.

РЕСПУБЛІКА ФІДЖІ СТАЛА 127-им членом Об'єднаних Націй. Вона дістала самостійність в п'ятницю минулого тижня після того, як впродовж 96-ох років була британською колонією. ЗСА приєднались до одноголосного рішення в цій справі Генеральної Асамблеї ОН 13 жовтня, але застереглись, що треба буде уважливіше розглядати подання „мікроскопійних" країн на прийняття їх до ОН. Фіджі нараховує, пів мільйона мешканців.

ІНДОНЕЗІЯ ВІДМОВИЛАСЬ прийняти на себе ролю посередника у В'єтнамському конфлікті.: її міністер закордонних справ Адам Малік заявив, що таку ролю могла б прийняти тільки або з мандату від Об'єднаних Націй, або на просьбу обох заінтересованих сторін — Америки й Південного В'єтнаму з одної сторони та Північного В'єтнаму з другої.

ДО ЙОРДАНІЇ ПРИБУВАЮТЬ вже транспортні літаки ЗСА зі зброєю для доповнення втрат, що їх Йорданія зазнала в недавній громадянській війні. Великі американські транспортно - вантажні літаки приземлюються на тій самій йорданській пустині, де палестинські партизани знищили динамітом схоплені три великі західні пасажирські літаки. Американські і йорданські власті засекречують дії і кількість присиланої зброї.

У СХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ЗАСУДИЛИ 25 вересня ц. р. 21-річного американського студента Марка Гюссі на 7 років в'язниці за протирежимну пропаганду, яку він нібито вів прибувши, як турист до Східної Німеччини. Східньо - німецькі власті вперше дозволили його батькам, які прибули із стейту Вермонт в ЗСА, побачитись у в'язниці з молодим їх сином: вони розмовляли ним в минулий вівторок понад годину. Батько засудженого, професор університету, закинув американському Урядові, що той запізно й занадто мляво зайнявся справою арештованого та що після його засудження у відплаті припинив в'їзд східніх німців до Америки.

В Бофало помер заслужений діяч УНСоюзу сл. п. Ілля Була

Бофало, Н. Й. — Минулого вівторка, 13-го жовтня ц. р. тут помер один з найбільш заслужених для Українського Народного Союзу і для всієї української громади діячі сл. п. Ілля Була, довголітній предсідник місцевого Відділу УНСоюзу ч. 127. Народився Покійний 27-го жовтня в селі Краснопуща Бережанського повіту, 1892 р. й тільки два тижні бракувало до його 78-річчя. Покійний та його дружина Текля мали трьох доньок, Юлію, Ольгу і Марію. На всіх ділянках, церковного і громадського життя сл. п. Ілля Була залишив тривалі сліди свого труду та віддання, а вже найбільше праці і запалу віддав він від ранніх днів праці для УНСоюзу і тому справедливо називати його в його місті та околиці батьком УНСоюзу. Зокрема визначився Покійний Ілля Була, як успішний організатор членів УНСоюзу. Пам'ять про нього надовго збережеться в усіх, які його знали.

През. Ніксон відвідає дев'ять стейтів для підтримки республіканських кандидатів

Вашингтон. — Протягом чотирьох днів, починаючи від суботи 17 жовтня до вівторка вночі 20 жовтня, през. Ричард М. Ніксон відвідає дев'ять стейтів ЗСА з метою проведення там виступів за республіканськими кандидатами до Конгресу ЗСА або ж до стейтових легіслятур. З такою ж метою през. Ніксон відвідав уже Джорджію і Коннектикат. На терені цього останнього стейту през. Ніксон виступав за кандидатуру конгресмена Ловелла П. Вейкера, мол., до сенату і конгресмена Томаса Дж. Мескілла на губернатора стейту. Вейкер кандидує проти дотеперішнього сенатора Томаса Дж. Дадда, який іде до виборів з листи незалежних. В суботу 17-го жовтня през. Ніксон виступить, здебільшого тільки під час зупинок на летовищах, в Бурлінгтоні, Мавнт Вернон, у Монмавт Кавнті, Ню Джерзі, Ленкастері і Мілдфорді в Пенсильвенії та у Грін Бей, Висконсин. В понеділок 19 жовтня Президент буде виступати на республіканських зібраннях в Огайо, Північній Дакоті і в Кензас Сіті, Мізурі. У вівторок, 20 жовтня, през. Ніксон буде промовляти у Джансон Сіті в Теннессі й у Форт Вейн, Індіяна.

Конґрес схвалив створення окремої залізничої пасажирської корпорації

Вашингтон. — В середу 14-го жовтня ц. р. Конґрес схвалив законопроєкт про створення частинно субсидійованої федеральним урядом приватної корпорації, яка буде керувати усією пасажирською службою в країні. Законопроєкт про створення приватної прибуткової Крайової Залізничої Пасажирської Корпорації був прийнятий Палатою Репрезентантів і Сенатом, як надзвичайно важливий приспішеним порядком, і негайно переданий до підпису Президентові. Завданням цієї корпорації має бути ведення пасажирської служби поміж містами, особливо в околицях зменшеного пасажирського руху. Згідно з постановами законопроєкту, окремі залізничі компанії мають підписати відповідні контракти про перейняття нею пасажирської служби найдалі до 1 травня 1971 року. Залізничі компанії, які не підпишуть контракти, будуть вести пасажирські операції під своїм зарядом протягом щонайменше п'яти років. На розгорнення своєї діяльности корпорація одержить 40 мільйонів долярів у формі початкової дотації від федерального уряду. За здійснювані корпорацією пасажирські операції вона має одержувати від компаній й відповідну рекомпенсату грішми або вирядом, евентуально також і акціями цих компаній. В дальшому законопроєкт гарантує федеральні позички в сумі 100 мільйонів долярів для корпорації на поліпшення залізничих шляхів і 200 мільйонів долярів для оплачування її пасажирських операцій залізничими компаніями.

Еф-Бі-Ай арештувало в Ню Йорку Анджелу Дейвіс, співобвинувачену у вбивстві судді в Каліфорнії

Ню Йорк. — Після двох місяців розшуків по всій Америці з допомогою стежних листів агентам Федерального Бюра Інвестиґацій повелося схопити тут 26-літню Анджелу Дейвіс, співобвинувачену у вбивстві судді і трьох інших осіб в Каліфорнії і викраденні судді, прокуратора і трьох жінок з-поміж суддів присяжних у будинку федерального суду в Каліфорнії 7 серпня цього року. Хоч Анджела Дейвіс і не брала безпосередньої участи у викраденні й у вбивстві, проте ж її обвинувачують в організуванні цих злочинів і в допомозі злочинцям. Арештовано Анджелу Дейвіс в одному із готелів у Ню Йорку і разом з нею ув'язнено 36-літнього негра Дейвіда Рудольфа Пойндекстера, Джун., який допомагав їй укриватися перед розшуками поліції й Еф-Бі-Ай. Анджела Дейвіс, негритянка, комуністка за переконанням, приналежна до групи воюючих екстремістів відомої під назвою Че-Люмумба Клюб, була протягом кількох місяців професорасистентом філософії в Каліфорнійському Університеті в Лос Анджелес і звільнена за свої підривні і підбурюючі виступи. Вона активно підтримувала Чорних Пантер і була замішана у справу трьох негрів, засуджених за вбивство в'язничого сторожа в одній із каліфорнійських тюрем. Після вбивства судді у Каліфорнії встановлено, що зброю для злочинців закупила і передала саме Анджела Дейвіс.

В Коннектикат створився Американсько-Український Комітет для перевибору сенатора Дадда

Гартфорд. — Тут створено окремий Американсько-Український Комітет для перевибору сенатора Томаса Й. Дадда у виборах 3 листопада ц. р. Комітет очолив проф. Іван Телюк, секретарем є Іван Селеман а скарбником Михайло Мельник. До Комітету належить, крім багатьох інших громадян, переобраний недавно голова Відділу УККА д-р Михайло Снігурович. У скерованому до виборців заклику Комітет сказано, що хоча сенатор Дадд не одержав офіційної підтримки своєї партії і кандидує як незалежний, він заслуговує на перевибір, як великий оборонець американської системи та за його постійну підтримку програм і законодавства для поліпшення долі своїх виборців, для збереження законности і порядку для контролі продажу зброї і наркотиків, допомоги ветеранам й емеритам та ін. В заклику сказано: „Як етнічна група, ми, американські українці, знаємо з досвіду, що двері бюра сенатора Дадда, як і його серце та допомижна рука завжди були відкриті для українців... Його вимовний голос завжди давав надію і заохоту нашим батькам і сестрам на рідній землі, що їхні змагання за волю і незалежність мають зрозуміння і підтримку. Ми глибоко вдячні за його невтомну боротьбу проти комунізму та за його змагання за волю і справедливість для поневолених націй світу..."

У користь перевибору сенатора Дадда висловився та гаряче апелював президент УККА проф. Лев Добрянський під час минулотижневих нарад в Ню Йорку, згадуючи багато прислуг, що їх віддав сенатор Дадд зусиллям допомоги у змаганнях до волі і незалежности українського та інших поневолених Москвою народів.

ОН розпочали мляво відзначати свій 25-тирічний ювілей

Об'єднані Нації. — У середу 14 жовтня ц. р. Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй розпочала офіційно 10-тиденні святкування 25-тиріччя тієї найвищої міжнародної організації. Проте однаково на залі засідань, як на пресовій і дипломатичній галеріях багато крісел світили пусткою. До млявого настрою причинилися суворі поліційні розпорядки з уваги на запевнення безпеки різним достойникам, що прибули з-закордону. На галерію для публіки взагалі нікого не допустили, так само припинено рух щоденних відвідувачів, а в середині палацу ОН, довкола нього і на довколишніх дахах роїлося від поліціянтів. Напередодні генеральний секретар У Тант видав і розповсюднив між усіх делегатів своє ювілейне звернення, в якому ствердив, що хоч Об'єднані Нації впродовж свого 25-річного існування „зробили багато, але не достаточно багато". Президент Генеральної Асамблеї, норвежець Едвард Гамбро, відкриваючи засідання, звернув увагу, що мільйони людей у широкому світі будуть прислухатися тим дебатам і таврував факт, що все ще існують у світі мільйони голодуючих. Дебати розпочав канадійський міністер закордонних справ Мічел Шарп, який боронив визнання Канадою за день перед тим Комуністичного Китаю та заповів, що Канада голосуватиме за прийняття тієї країни до ОН. Іранська княжна Ашраф Пахлаві, сестра шаха Ірану, промовляла в заступництві свого брата і закликала до звуження прірви, що ділить світ багатих від світу бідних. Міністер закордонних справ Перу, ген. Ернесто Монтань, таврував великі держави, які більше дбають за власні інтереси, як за інтереси Об'єднаних Націй. Міністер закордонних справ Греції Христіян Палямас звертав увагу, що ювілей ОН є доброю нагодою для членських держав ОН „перевірити своє совість". Промовляли ще міністри Барбадосу, Домініканії і Рванди. На залі засідань сидів уже совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико. На четвер 15 жовтня був заповідженний прийзд до Ню Йорку державного секретаря Вілліяма Роджерса. Президент Ніксон промовлятиме на Генеральній Асамблеї 25 жовтня ц. р.

В'єтнамські комуністи відкидають мирову пропозицію Ніксона

Ганой. — Північно-в'єтнамський уряд оприлюднив офіційну заяву, в якій він „суворо засудив і рішуче відкинув" 5 точок мирової пропозиції, що їх президент Ніхон проголосив 7 жовтня ц. р. Та заява Північного В'єтнаму покликується на тотожнє становище комуністів з Південного В'єтнаму, Ляосу й Камбоджі, які — мовляв — також вважають, що та мирова пропозиція Р. Ніксона є „обманом", подуманим „задля обдурення світової опінії та продовження і поширення агресивної війни". Ця остання комуністична заява повторює давні ультимативні вимоги, щоб Америка беззастережно відкликала свої війська з В'єтнаму, чи бодай проголосила термін, до якого всі ті війська будуть відкликані, та щоб відмовилася підтримувати надалі „лакейський" південно-в'єтнамський уряд. Два американські адвокати, Вілліям Меєрс і Пітер Вайсс, які прибули до Парижу з уповноваження „Комітету зв'язку для американських полонених вояків" здії в В'єтнаму", що нараховує коло 8.000 членів, — розмовляли в цьому тижні чотири години з головою північно-в'єтнамської делегації на Паризькій конференції, Хуаном Туї, і три години з „міністром закордонних справ" В'єтконгу, панею Нгуєн Ті Бінь, і прийшли до переконання, що приватні й строго засекречені розмови американського головного делегата Дейвіда Бруса з Хуаном Туї до нічого не довели б, бо комуністи скажуть приватно те саме, що говорять публічно. Таким чином справа замирення у В'єтнамі не рушилась з мертвої дочки.

Відзначено 25-річчя УВАН
Д-Р В. КІРКОННЕЛЛ — ТРЕТІЙ ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН УВАН У КАНАДІ

Вінніпеґ. (Я. Р.). — У приміщеннях „Дому Науки" відбулася тут дня 11-го жовтня 1970 Ювілейна Сесія Української Вільної Академії Наук — УВАН у Канаді для відзначення 25-річчя існування УВАН, заснованої як відомо в Авгсбургі, Зах. Німеччина, в 1945 р. Сесію відкрив коротким словом президент УВАН Канади д-р М. І. Мандрика. Доповідь про науково - видавничу діяльність УВАН, одну з найважливіших ділянок праці Академії виголосила д-р Іраїда Герус-Тарнавецька. Про взаємини УВАН із науковим світом українським і не-українським та про вагу УВАН для української спільноти в Канаді й поза нею доповідав проф. Яр. Рудницький. Він же у двох мовах представив почесного гостя УВАН на сесії д-ра Ватсона Кірконнелла, відомого приятеля українців, перекладача Шевченка й інших творів української літератури на англійську мову. Виконуючи рішення Президії УВАН, д-р Мандрика вручив Гостеві грамоту почесного членства УВАН. „Після Кардинала Йосифа Сліпого й Митрополита Іларіона (д-ра Огієнка), д-р В. Кірконнелл є третім почесним членом УВАН з нагоди її 25-річчя, а першим світським ученим, що прийняв це найвище відзначення Академії" — заявив предсідник. З черги мав слово д-р Кірконнелл. Він дав огляд історії Академії Наук у різних країнах й переходячи до Української Академії Наук із Києва з 1918 р. та УВАН із 1945 р. підкреслив національно - культурну вартість цієї установи, як завершення інтелектуального росту української групи взагалі. Як у світових Академіях Наук, так і в УВАН згуртовані люди, що люблять науку й активно заангажовані в дослідчу діяльність. УВАН може бути горда за свою видавничу, викладову й науково - репрезентативну діяльність. На думку проф. Кірконнелла найкраща доба в житті людини — її емеритура: він аж тепер освободившися від найрізніших адміністративних обов'язків в університеті, може спокійно присвятити ввесь час на науково - дослідчу роботу. Наприкінці д-р Кірконнелл подякував УВАН за почесну грамоту, а проф. Яр. Рудницькому за етимологічний словник комплет якого вручено йому з цієї нагоди. Від присутніх дякував гостеві д-р Володимир Кисілевський, що прибув на ювілейну сесію УВАН з Оттави. Крім цього промовляли ще коротко панії О. Войценко, інж. А. Качор та інспектор Іванчук. Д-р Б. Білаш взяв усі промови на звукову ленту для архіву УВАН. З нагоди сесії влаштовано в довшій залі УВАН ретроспективну виставку видань УВАН із Авгсбургу, Ню Йорку й Вінніпегу. Товариською гутіркою при каві закінчено цей вечір УВАН.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА НЮ ЙОРКУ ВШАНОВУЄ ПРОФ. В. КУБІЙОВИЧА УРОЧИСТИМ БЕНКЕТОМ

Проф. д-р В. Кубійович

Ню Йорк. — Заходами Ювілейного Комітету, створеного при Об'єднаному Комітеті Українських Організацій Великого Ню Йорку, відбудеться вже в найближчу суботу 17 жовтня ц. р. урочистий бенкет для вшанування головного редактора „Енциклопедії Українознавства", голови НТШ в Европі і директора Історично - Філософічної Секції НТШ проф. д-ра Володимира Кубійовича в 70-річчя з дня його народження і в 50-річчя його наукової праці. Відбудеться бенкет о год. 7-ій вечора в авдиторії Школи св. Юра в Ню Йорку при 213 Іст 6-а вулиця. Головним промовцем буде проф. д-р Олександер Оглоблин, президент Української Вільної Академії Наук у ЗСА. В бенкеті візьмуть участь представники українських організацій і установ Ню Йорку, Джерзі Сіті, Ньюарку, Пассейку і Йонкерсу, як також численні громадяни із Ню Йорку й околиць. Очолює Ювілейний Комітет д-р Степан Ворох.

Українці беруть участь у Фестивалю Національних Груп Великого Ню Йорку

Ню Йорк. (Н. Н.) — В часі від неділі 11-го жовтня по неділю 18-го жовтня ц. р. відбувається в Ню Йорку в Центральному Парку на площі при 72-ій вулиці Фестиваль Національних груп, що його влаштовує департамент для справ культури у співпраці з департаментом парків та розваги під протекторатом майора міста Ню Йорку. На програму фестивалю складаються в першій мірі виступи хорів та танцювальних груп різних національних груп. Участь у тому фестивалю беруть також і українці. Під час інавгураційного засідання, що відбулося в Сіті Голл у дні 7 жовтня ц. р. майор міста Джан Ліндзей найменував членом почесного комітету того фестивалю відомого українського композитора д-ра Ігоря Соневицького, як представника Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій Великого Ню Йорку, де д-р І. Соневицький займає пост референта культури.

У тому фестивалю беруть участь такі українські мистецькі групи: танцювальна група з Асторії під кермою Е. Оприско, танцювальна група Осередку СУМА в Ню Йорку „Верховинці" під мистецьким керівництвом О. Ґензи та дівочий хор того ж Осередку „Жайвороньки" під диригентурою інж. Романа Степаняка. Слід зазначити, що поважну ролю у зорганізуванню участи українців у тому фестивалю виконала п-ні Марта Кокольська.

Фестиваль втішається великим заінтересуванням мешканців Ню Йорку й його відвідування є дуже масове. Варта, щоб й українці заінтересувалися тим фестивалем, зокрема в часі виступів наших мистецьких груп. Танцювальна група з Асторії вже виступала в понеділок, а виступ танцювальної групи „Верховинці" та дівочого хору „Жайвороньки" запланований на неділю, 18-го жовтня ц. р. о год. 4:15 по полудні.

ЗСА, СССР і Комуністичний Китай перевели штучні атомові вибухи

Вашингтон. — Американська державна Комісія Атомової Енергії проголосила, що в Совєтському Союзі, в Комуністичному Китаї і в З'єднаних Стейтах виведено в тому самому дні 14 жовтня ц. р. перевірено ядрові вибухи. Комуно-китайський вибух відбувся в повітрі в центрі китайських атомових дослідів в Лоп Нор у провінції Сінкіянг. Американський вибух стався за 1.840 стіп під землею в стейті Невада, а совєтський — також під землею в підарктичній околиці на так званій Новій Землі. Американські й західньо-европейські сейсмографічні стації стверджують, що совєтський вибух був найсильніший за всі попередні. Це був уже 6-ий з черги совєтський ядровий вибух в цьому році і 43-ій з черги від часу, коли в 1963 році підписано американсько-совєтський пакт про заборону переводити ядрові вибухи в повітрі, на землі і під водою, дозволюючи перевести їх під землею. Комуністичний Китай назагал перевів уже 11 ядрових вибухів, почавши від 1964 року. В якому стані знаходиться комуно-китайська ядрова зброя — західні фахівці не виявляють.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ДОПОВІДЬ ПРО УКРАЇНСЬКЕ ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ В ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ

Ню Йорк. — В суботу 17 жовтня ц. р. тут у Домі Українського Визвольного Фронту о год. 8:00 вечора відбудеться доповідь на тему „Українське політичне життя Південної Америки". Доповідь виголосить студент права з Буенос Айресу, Арґентина, голова Краєвої Управи ТУСМ Арґентини, Ігор Василик.

Заступаючи терен Арґентини на Світовому Конгресі ТУСМ в Дітройті Ігор Василик має намір відвідати поїздкою по різних містах ЗСА і Канади та відвідати українські установи. Сам особисто, крім університетських студій, є активним членом Пласту та працює на громадському відтинку в Буенос Айресі.

ЛІБРЕТТО Л. ПОЛТАВИ ДО ОПЕРИ „ЛИС МИКИТА"

Філадельфія. — В-во „Америка" видало окремим книжковим виданням лібретто Леоніда Полтави до опери „Лис Микита". Написане це лібретто за однойменною поемою Івана Франка. Видано його на 48 сторінках великого формату з мистецькою обкладинкою Едварда Козака. Прем'єра опери „Лис Микита" на 5 картин, із музикою Василя І. Овчаренка, відбудеться в неділю 18 жовтня в залі „Академі оф Мюзік" у Філадельфії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Помилка Канади

Визнання Канадою уряду Мао в Китаї, як „єдиного легітимного уряду" в тій країні і тим самим зірвання нею дипломатичних зв'язків із Вільним Китаєм з осідком на Тайвані (Формозі) актуалізує цілу низку проблем і сумнівів, з якими пов'язана й українська визвольна політика. Для з'ясування всієї цієї проблематики треба передусім розмежувати питання ідеології від політики. Канада є вже 46-ою державою, що визнала комуністичний Китай: вона так само антикомуністична, як Британія чи Франція, які визнали були комунокитайський режим вже раніше, і як Бельгія та Італія, які вірогідно зроблять це в недалекому часі. Всі вони керуються у цій справі своїми „реальними" інтересами своєї економіки, надіями на користі, що їх кожна держава хоче мати із співпраці з іншими державами. В даному конкретному випадку на рішення Канади визнати комуністичний Китай чималий вплив мала підписана в 1963 році трирічна угода на закуп Китаєм 500 мільйонів бушлів пшениці. Годиться пригадати, що Канада, яка є членом Атлантійського Союзу (НАТО) і має спільну з З'єднаними Стейтами систему летунської оборони північноамериканського континенту, т. зв. НОРАД, не мала найменших скрупулів, ламаючи американський торговельний бойкт комуністичної Куби і насправді виводячи Кубу з політично-економічної ізоляції.

Визнання Канадою комуністичного Китаю безумовно скріпить морально й політично режим Мао Тсе-тунга, тим паче, що цей акт буде заохотою для інших змінити своє становище по такій самій лінії. Хоч на біжучій сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй вірогідно не знайдеться ще двох третин голосів для прийняття комуністичного Китаю до тієї установи, це рішення Канади приспішить його членство в ОН — скоріше чи пізніше. Міжнародна ліберальна преса віддавна закликає відкрити двері ОН для „800 мільйонового китайського народу", забуваючи, що йдеться тут не про китайський нарід, а про узурпаторську комуністичну кліку, що володіє китайським народом. Аргумент, що годі виключати з членства в Об'єднаних Націях країни з четвертиною населення світу, коли допущено туди Мальдівські острови з 140.000 мешканців, Люксембург із 340.000 чи Фіджі із 250.000 населення, цей аргумент позірно логічний. Але по суті треба рахуватися з доцільністю, з корисністю перебування в Об'єднаних Націях такої чи іншої держави. Яка користь із Совєтського Союзу в ОН та його постійного членства в Раді Безпеки?! Адже специфічна комуністична „етика" дозволяє ламати всі міжнародні договори і не признає міжнародного законодавства, якщо воно не йде по лінії комуністичних інтересів. Так само тільки позірно логічний аргумент, що не можна розв'язувати великих міжнародних проблем без участи комуністичного Китаю в Об'єднаних Націях, бо — практично — його участь там у найменшій мірі не змінить його імперіялістичних амбіцій, скріплених продукцією власної атомової зброї.

Покищо комунокитайський гін звернений у південному напрямку, на заволодіння Південною Азією, як і в північно-західньому, на привернення території, що її загарбала була царська Росія. Совєтсько-китайський конфлікт грає велетенську ролю в усіх міркуваннях на тему розвитку міжнародних подій. Чи той конфлікт доведе до вибуху совєтсько-китайської війни, чи розсварені комуністичні „кузени" замиряться на базі спільного фронту проти „західніх імперіялістів" — цього не знає ніхто у світі. Покищо відомо, що світ має діло з двома дійсними агресивними імперіялізмами — московським і пейпінґським, і можна тільки теоретизувати на тему, котрий із них для світу загрозливіший.

Вільні українці не можуть мати ніякого впливу на розвиток цих потій. Ми можемо тільки пильно стежити за тими подіями і стояти непорушно на становищі, що осоружний нам однаково московський режим, який знищив збройною агресією державність України та проводить там безскрупульну русифікаторську політику, як і китайський, що те саме застосував супроти Тибету і пробує застосувати у Південній Азії з допомогою автохтонних комуністів. Надії декого, що Москва й Пейпінґ одне одного знищать — обертаються в сфері політиканства. Єдина наша „реальна" політика — скріплювати власну силу почерез єдність і конструктивну працю кожного на своєму місці.

Визнання комуністичного Китаю Канадою можна зарахувати до таких великих історичних помилок, як нею було визнання Америкою Совєтського Союзу в 1933-му році.

"REALPOLITIK"

Мюнхен. Реальна політика — ці слова в німецькій формі часто зустрінете в пресі в значенні неґативному: мовляв, міжнародна політика повинна керуватися високими ідеалами людяности, справедливости, рівности й свободи для всіх. Як же далеко стоїть дійсність від цих ідеалів?

Всупереч деклираціям і проголошенням Об'єднаних Націй, в міжнародній політиці бачимо постійно порушування цих засад. При зустрічі принципів і грубої сили перевагу завжди має загроза силою або голе насильство. Перед інтересами держави відступають у міжнародній політиці засади релігії, моралі й гуманности, відступають персональні симпатії або антипатії. Ось кілька ілюстрацій з історії — давньої і ближчої до нашого часу.

Римський імператор німецького роду Фридрих II (1194-1250) мав конфлікт з папою, який відлучив його від церкви. Це значило, що піддані Фридриха II мали право не слухати наказів свого володаря, як „єретика". Щоб забезпечити собі дисципліну в війську, Фридрих II найняв у свою ґвардію людей мусульманської віри. Їм анатема папи на імператора була байдужа, і вони вірно служили Фридрихові II. Душа імператора, мабуть, відбувала кару в пеклі, але тілом він дожив до нормального кінця, судженого всім „земнородним". Отже — реальна політика мала успіх.

Візьмемо приклади з нашої історії. У XV-XV віці було Велике Князівство Литовське (фактично — українсько-білоруська держава) в постійній ворожнечі з Москвою. Московський князь Іван III був у союзі з кримським ханом Менглі Ґіреєм і нацьковував орду, щоб пустошила українські землі. Україна зазнала тоді найбільшої руїни від татар. Хан, узявши Київ, послав в Москву пограбовані церковні сосуди, золоті хрести, ікони і т.д., як подарунок Іванові III. „Реальна політика" веліла православному московському князеві руками „бусурменів" руйнувати православну Україну.

Ще один приклад: 1653 р. загинув у Сучаві на Буковині гетьманич Тиміш Хмельницький у бою з семигородським військом князя Юрія II Ракочія. Серце кликало Богдана Хмельницького до помсти за смерть сина. Але в 1656 р. між Україною і Семигородом був підписаний союзний договір проти Польщі. Державний інтерес примусив гетьмана забути втрату надійного талановитого сина.

У Західній Европі в першій половині XVII віку шаліла 30 років війна, що мала на початку характер релігійний — боротьба між католиками і протестантами. Однак, незабаром в цій війні виступили наперед національні інтереси: коштом Німеччини, роздертої релігійними сварами, хотіли поживитися уряди Франції і Швеції. Керманич французької політики кардинал Рішельє не завагався вступити в союз з протестантським королем Швеції Густавом Адольфом проти католицького імператора „Священної Римської імперії ґерманської нації" — Карла V з династії Габсбурґів. Габсбурги володіли в той час в Австрії, Чехії, Німеччині, в Еспанії, в Нідерляндах та в Америці. В інтересі Франції було ослабити цю світову державу, і тому реальна політика „забула" про релігійні спори з протестантами.

В кінці XIX віку могутність німецької імперії, створеної після війни з Францією 1870 р., викликала страх у Франції. Це повело до союзу між російською реакційною монархією і ліберальною республікою Францією. Опозиційні партії в Росії та у Франції протестували проти цього союзу, але перемогла „реальна політика". Росія і Франція були союзницями в першій світовій війні до 1917 р. В російських театрах і концертах, на закінчення, поряд з гимном „Боже, царя храни" грали гимн революційної Франції — „Марсельєзу".

Приклад найцинічнішої „реальної політики" дали диктатори Сталін і Гітлер 1939 року. Сталін хотів захопити з допомогою Гітлера українські й білоруські землі, що були під Польщею, та прилучити до російської імперії Фінляндію, Естонію, Латвію і Литву. На деякий час забулася недавня ворожнеча між комуністами й нацистами. Щоб догодити німецькому „фюререві", Сталін звелів передати в руки ґестапо німецьких комуністів-еміґрантів, що перебували в СССР, бо вони критикували союз Сталіна з Гітлером. Про це пише Александер Вайсберґ, австрійський комуніст, що врятувався від смерти під час перевозу з СССР до Німеччини 1940 р. („ L' Accuse, Париж, 1950 р.)

„Realpolitik" пригадалася мені з приводу 9-денного перебування през. Ніксона в Европі. Яка широка амплітуда реальної політики! Італійський уряд і папа Павло VI, далі комуніст Тіто, за ним еспанський Франко. Міністер Лерд провідав полковницький уряд Греції, обіцяючи воєнну допомогу. Причина: підсилення совєтської фльоти в Середземному морі. Втративши морські пристані в арабських країнах, Шоста фльота потребує баз у Греції. Марш совєтської фльоти в Середземне море викликав острах в урядах країн, що лежать над цим морем — демократичних і диктаторських. Альбанські комуністи радяться з юґославськими „ревізіоністами" і шукають порозуміння з грецькими „полковниками". Але й Москва не дрімає: совєтський уряд береться будувати електрівні для Греції, хоч в СССР іде пропаґанда проти полковницького режиму.

Словом, реальна політика повною парою.

П. А.

КУЛЬТ ГЕРОЯ В СССР

До дуже тяжкої, як на режимного журналіста, теми взявся в московських „Известиях" якийсь Е. Графов — теми про совєтського героя і героїзм. Бо, хоч в СССР є сотні титулованих героїв з останньої війни, справді відважних людей, вихованому на матеріялістичній діялектиці сучасному совєтському громадянинові, до якого апелює Графов, невтямки, як людина, що є лише комбінацією білкових речовин, може віддати в ім'я грядучого комунізму своє життя. І обернутися в ніщо. Пожертвувати своїм життям в ім'я майбутнього раю на землі — це звучить гарно, але людині, що зросла в совєтській системі, така жертва тепер незрозуміла. Це лише в соцреалістичних романах, в пропаґандивній літературі, якій уже давно в СССР не вірять, ходять по „необ'ятній родіні" такі герої. В період „відлиги" появились були в совєтській літературі численні інші герої другої „отечественної" війни, що без ніг, без рук, не забезпечені протезами просять милостиню по двірцях і базарах совєтських міст, бо з пенсії, яку дає їм „рідна влада", годі прожити. Вони самі до себе з злою іронією звертаються: „Гей, ти, герою!"

Ось, пише в „Известиях" Е. Графов, у Владивостоці поширилась була дивна пошесть, від якої вмирало до 90% хворих. Збудник цієї недуги був невідомий. Лікар Знаменський, щоб виявити характер недуги, вирішив зробити на собі самому експеримент, защепив її собі і — вмер у тяжких муках. Автор звернувся до його сусідів, знайомих, розпитуючи про небіжчика-героя, щоб написати про нього статтю. І що ж він почув від тих вихованих на діялектичному матеріялізмі людей? — „Забагато про себе думав!", „Від позерства і заразив себе!", „Він же на тій хворобі дисертацію робив . . ."

„Безумству хоробрих співаємо славу!" — писав Максим Горький у своєму „Буровіснику" перед революцією, коли голодний і холодний блукав по Росії, мріючи про вселюдське щастя. Тоді він був ще ідеалістом і відмовився прийняти від царського уряду звання академіка. Але пізніше, переставши бути ідеалістом, став дорадником Сталіна, придумав мертвотну методу „соцреалізму" в літературі і в період найжорстокіших чисток проголосив гасло: „Коли ворог не піддається — його знищують!"

З цим горківським гаслом винищили чекісти сотні тисяч людей. Правда, декого, що перейшли через ту м'ясорубку, після смерти Сталіна „реабілітували" і навіть прославляють тепер як героїв. А на подвійній моралі Горького вчать совєтську молодь по школах.

„Мораль", яку створив Ленін, за моральне вважає лише те, що служить на користь комуністичної партії. Ця мораль у Совєтському Союзі в житті кожного громадянина раз-у-раз входить у конфлікт з дійсністю. Це розуміють занепокоєні комуністичні ідеологи, розуміє передусім молодь, і звідси розпаношуються в її душі нігілізм, цинізм і заперечення всього, що їй накидають в школі і в комсомолі. „Забагато про себе думає!" — кажуть комсомольці про кожного, хто без видимих матеріяльних спонук ризикує своїм життям.

Навіки минувся в душах підсовєтської молоді культ Сталіна — культ напівбога, в якого вірили і якому поклонялись, як ненаситному Ваалові, що живився людськими жертвами. Сучасна молодь шукає інших ідеалів, і тяжко тепер повірити, алеж це був факт, коли комсомолка-українка, яку в 1942 році вішали гітлерівці в Полтаві за зв'язки з большевицьким підпіллям, кричала: „Хай живе товариш Сталін!". Кричала дівчина того народу, сім мільйонів синів і дочок якого виморив голодом цей тиран.

Славний англійський філософ Томас Карлейл (1795-1881) у своїй студії „Мужі і герої" писав: „Вірю, що культ героїв, який в інший спосіб проявляється у кожній з епох світу, — є душею всіх суспільних відносин між людьми, і що спосіб та форма, в яких цей культ — добре чи зле — проявляється, є точною мірою доброго чи злого стану, що панує в справах того світу".

Суспільні відносини, що їх створила на теренах колишньої російської імперії ленінська комуністична партія, зродили культ Сталіна, що став точною мірою того жахливого стану, який триває там і донині.

Цікавим матеріялом для дослідження психологів і психіятрів може бути призначений Леніним на першого голову ЧК кривавий Фелікс Дзержинський. Цей масовий убивця належить до тих рідких постатей в історії большевицької партії, які незмінно шановано за Леніна, Сталіна, Хрущова і шануться тепер за Брежнєва. Це втілення сатанинської суті большевизму названо „лицарем революції", „безсмертним Феліксом із золотим серцем".

Культ героя Дзержинського — один з найпотворніших культів, створених будь-коли людиною, бо в ньому великого злочинця представлено ,як великого добродійника, садиста — як альтруїста, ката — як лицаря, польського ренеґата — як пролетарського інтернаціоналіста і совєтського патріота.

Чотири рази змінювали в Москві назву „червоної охранки", ленінського ґестапа, щоб змилити народи СССР, затерти в їх пам'яті злочини цієї густо заллятої кров'ю установи. Двома наворотами вистрілювали сталінські підручні кати перший ешелон чекістів, щоб не залишилось свідків злочинів „великого Сталіна". Потім вистріляно також і більшість тих підручних катів. Але установа терору, інтриг і провокацій, що обплутала своїми помацками цілий світ, залишилась і поповнюється щораз новими кадрами „тіломеханіків".

Залишилась тому, що без неї не може існувати совєтський режим.

Після відомої „таємної" промови Хрущова ленінська охранка стала перед очима підсовєтських народів в усій її потворності. Хрущова повалили, і треба було негайно регабілітувати цей апарат та його чорних слуг. З аґітпропу ЦК КПСС дано відповідні вказівки спілкам письменників та видавництвам. І — зарипіли пера.

В численній серії книжок і кінофільмів, ґвалтуючи правду, перекручуючи історичні факти, придумуючи неймовірні ситуації, совєтські письменники заходилися творити культ чекіста-героя, чекіста - ідеаліста, чекіста-подвижника з золотим серцем і страдника за „великі ідеї Леніна-Маркса". В зливі псевдолітературних творів про цих нелюдів окреме місце займає „антибандерівська література", в якій ідеалізується провокаторів, зрадників, убивців і паплюжиться все, що дороге серцю українського патріота.

Культ „чекіста-героя", що завершує всі попередні культи, уживаючи означення Карлейла, є точною мірою того злого стану, який панує в справах тієї частини світу, що має фальшиву назву Совєтський Союз.

В. С-ко

Володимир Савчак

ДЕСЯТЬ ТОМІВ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

(2)

Для уодностайнення справи фундацій і з метою уможливити навіть менше заможним людям доброї волі причинитись своїми, хоч би й невеликими пожертвами, до великого діла, прийнято і подано до загального відома наступні засади: А) Існують індивідуальні та збірні фундації. Б) Індивідуальним фундатором є кожна особа чи установа ,яка внесе на видання ЕУ/2 пожертву в сумі не меншій як 100 дол., з тим, що список всіх фундаторів буде вміщений в абетковому порядку в останньому томі ЕУ/2 таким способом: 1) про фундаторів з внесками від 100 до 250 дол. буде подане прізвище, місцевість і сума; 2) про фундаторів з внесками від 250 до 500 дол. буде згадка як вище з додатком короткої біографічної замітки за інформаціями самого фундатора; 3) про фундаторів, що внесли понад 500 до 1 000 дол., буде поміщена замітка як під 2) і теж фотознятка особи чи управи товариства або будинку установи розміром не більшим як всі фотознятки в ЕУ/2; 4) фундатори-меценати з внеском понад 1 000 дол. будуть проголошені в спосіб, поданий під 3) на самому початку списка фундаторів. В) Збірні фундації ЕУ/2 охоплюватимуть всі пожертви осіб і установ сумами нижче 100 дол.; підсумки цих збірних фундацій будуть також відповідно відзначені.

Іншим виявом турботи громадянства про справи ЕУ/2 є створена з ініціятиви Українського Пластового Сеньйорату акція — „Патронат над Науковим Осередком НТШ в Сарселі", або коротко „Акція С." (тобто Сарсель), завданням якої є мобілізація фондів на утримання і направи будинку, що його ще в 1950 році придбав для Европейського НТШ преосв. Владика Бучко, і для запевнення мінімуму екзистенції науковцям, згуртованим в Сарселі. „Акція С." почала діяти в 1962/63 році після того, як закінчились мінімальні дотації з Риму, коли Владика Бучко перестав бути апостольським адміністратором українців в Европі. Центр „Акції С.", що його очолювала до своєї смерти пл. сен. Цьопа Паліїв, міститься в Торонто, а ціла акція спирається на „збірному доброму ділі" членів Українського Пластового Сеньйорату, які себе на ту ціль самооподаткували.

Починаючи з грудня 1963 р., НТШ в Европі випускає т .зв. неперіодичний бюлетень Акції С. п. н. „Вісті із Сарселю", в яких друкувались і друкуються дотепер (останній випуск ч. 12 має дату квітень 1970 року) всі виказки пожертв як на „Акцію С.", так і на списки жертводавців-фундаторів ЕУ/2.

Всі фундації, які вплинули від 1954 до 1964 року, надруковані при кінці 4-го тому ЕУ/2, а також окремою 64-сторінковою брошурою п. н. „Фундатори Енциклопедії Українознавства". Спершу був намір проголосити списки фундаторів в кінці останнього тому, але тому, що розмір ЕУ/2 мусів бути подвоєний (з первісно плянованих 4-ох до 8-ох томів), перший список жертводавців проголошено в 4-му томі, а остаточний список пожертв, що вплинули від 1965 р. і поміщуються у згадуваних вище „Вістях із Сарселю", буде опублікований при кінці видання.

Списки фундаторів Енциклопедії Українознавства є найкращою відповіддю совєтським наклепам про те, що, мовляв, ЕУ друкується „за чужі фонди" і тому „служить чужим інтересам". Большевики не враховують у своїй брехливій пропаґанді факту, що жертвенність української громади у вільному світі є тим могутнім фактором, який майже вповні заступає нам індивідуальних меценатів чи мільйонові підмоги різних „капіталістів".

Передплатники ЕУ/2 час від часу нарікають на відносно повільний темп появи поодиноких томів, не враховуючи, очевидно, факту, що, починаючи з 1962 р., головний редактор працював одночасно над англомовною ЕУ (двома томами) і з тієї причини мусів кількакратно виїздити зі Сарселю до ЗСА на довший час (разом це забрало майже півтора року). Про різні редакційні труднощі і пересправи головний редактор інформував доволі часто у „Вістях із Сарселю", а тепер з'ясував їх коротко на стор. 122-127 своєї автобіографії п. н. „Мені 70". Мо-

(Закінчення на стор. 4-ій)

В УКРАЇНІ Й ПРО УКРАЇНУ

(1)

Вліті цього року в Україні побувала Галина Мухина, українська журналістка з Канади. Вона погодилася на інтерв'ю, в якому подала ряд особистих спостережень з України. Інтерв'ю, яке перевів д-р М. Сосновський, обмежене до питань загального порядку, що стосується ситуації в Україні, побутових умов, русифікаційної політики та ставлення українців до еміґрації й її діяльности. Це інтерв'ю напевно доповнить значну кількість репортажів з подібних поїздок, які появлялися вже в нашій пресі чи окремими публікаціями.

П.: Недавно ви побували в Україні. Яка була мета вашої поїздки?

В.: Поки дати відповідь на це питання, я хотіла б розповісти коротко про туризм в Україні взагалі, бо в Україну їздить тепер дуже багато туристів з різних країн. По всій Україні можна бачити тисячі туристів, в тому числі багато й канадійців та американців. Туристи різних націй подорожують по Україні з такою ж метою, як і по всіх інших країнах: з допитливости або для відпочинку та розваги. Українці ж, звичайно, мають ще й іншу мету: більшість з них їде, щоб зустрітися з своїми рідними (такі туристи не можуть дати об'єктивної інформації про Україну, бо вони зайняті виключно родиною), молодь хоче познайомитися з землею своїх батьків, дехто прагне торкнутися скарбів минулого нашого народу, дехто шукає затертих слідів релігійного життя. Дехто ж їде просто як об'єктивний спостерігач, а дехто тільки для того, щоб доглянути всі неґативи, чого, до речі, не бракує в жадній країні, і пізніше про все це зловтішно говорити чи писати. Зовсім так, як роблять деякі туристи з України, побувавши в Канаді чи Америці. Клясичним прикладом такої інформації можуть послужити О. Полторацький, який „на власні очі бачив", як у Канаді розвалювали величезний дім тому, що „власник не мав грошей заплатити податку", і Братунь, який теж „на власні очі бачив", що „в Альберті всі люди обдерті".

Проте я відбігла від конкретного питання про те, яка була мета моєї поїздки. Я їхала не до родини, не на зустрічі з поетами, письменниками, мистцями чи взагалі з тими людьми, які стоять на сторожі української духовост.

Я їхала, щоб зустрітися з народом. Перебуваючи за межами України, я дуже буквально сприймала оте наше часто повторюване окреслення „многострадальний український народ". Свідомість цього мене постійно переслідувала, не давала спокою. І цей народ я хотіла побачити власними очима, пізнати його життя, відчути його прагнення.

Цю мету, до певної міри, мені пощастило досягнути. Я познайомилася з життям українського народу настільки, наскільки це можна було зробити на протязі короткого часу.

У моєму щоденнику з України записано таке: „Я ввесь час намагаюся втікати в народ, подалі від туристів. Між моїми земляками куди цікавіше. Я ділю з ними хліб і сіль... Я купаюся з ними і загораю поруч них. Купую не у вибагливих крамницях для туристів, а там, де купує мій народ. Мене не вважають за туристку, — мене приймають за свою. І від цього мені дуже приємно. Приємно навіть тоді, коли мене зупиняють при дверях і кажуть: „Сюди не можна... Це тільки для туристів..."

П.: Як довго ви були в Україні, які міста відвідали та які були ваші перші загальні враження?

В.: По Україні я мандрувала півтора місяця. Найбільше часу приділила східній та південній Україні. В Галичину їздить дуже багато туристів, і звідтіля ми маємо вичерпні інформації. Мені здається, що власне тільки на базі цих інформацій у нас створилася загальна картина про життя в Україні. Ця картина, звичайно, не може бути ані вірною, ні певною. Сумніваюся, чи крізь призму Галичини можна було колинебудь дивитися на всю Україну, тим більше цього не можна робити сьогодні. Там завжди був інший дух, інші аспірації. У Львові й Галичині взагалі я не була, але була в Києві, Одесі, Харкові, Запоріжжі, Полтаві, Чернігові, в Криму, в Луцьку, Рівному та інших містах і селах Волині й Київщині.

Загальні враження у мене позитивні. Я виїхала з України, маючи всього дванадцять років. Отже, уявлення про Україну в мене було зформоване, в основному, на підставі матеріялів, друкованих у нашій пресі, на підставі прочитаних книжок та розмов з друзями далеко старшими за мене. Звичайно, я не сумніваюся, що обставини в Україні ще донедавна були саме такими, як мені розповідали про них. Проте, сьогодні передо мною відкрилася зовсім інша Україна: в одному багато краща, а в другому — багато гірша. Коли мова про побутові обставини, то турист - українець, вихований на інформаціях нашої преси, України не пізнає. Від контрасту між тим, що він сподівався побачити і тим, що раптом відкривається перед ним, він, зовсім оправдано, попадає в екзальтацію. Правда, народ наш матеріяльно живе не зле. У нього помітно високий культурний рівень, що проявляється в зацікавленні літературою, театром, наукою тощо. Але якщо говорити про національний ріст, про зацікавлення долею своєї нації, то під цим оглядом кожен спостережливий турист, навіть після короткого побуту в Україні, мусить вивезти дуже гнітюче враження. Спостерігаючи наших людей в Україні, розмовляючи з ними пізнаючи їхні зацікавлення, не можна не помітити легковажного ставлення до національної проблематики та неповаги до свого рідного. У такій атмосфері не може бути й мови про національну гордість, про обстоювання своїх прав, про спротив русифікації. Звичайно, є одиниці, які болюють над сучасною національною кризою в Україні, але тих одиниць, на жаль, дуже мало, до того ж вони задихаються під хвилею модерних „одноязичників".

П.: Ви порушили цікаві й засадничі справи, що стосуються сучасної України. Чи могли б ви дещо докладніше розповісти про побутові умови нашого населення?

В.: Побутові умови в Україні в багато дечому різняться від побутових умов на Заході. Проте, на мою думку, до цього питання не можна підходити з точки зору канадійського чи американського стилю та стандарту життя. Кожна країна має свої відміни, зумовлені різними причинами та обставинами. Однак, якщо брати до уваги зовнішній вигляд людей, то Україна мало різниться від Америки. Навпаки, мужчини й молоді хлопці видалися мені навіть акуратнішими на вулицях Києва, ніж, скажімо, на вулицях Вінніпеґу. Жінки ж малощо, а то й зовсім не поступляться своїм виглядом перед нашими жінками тут.

(Далі буде)

Видатні успіхи українського інженера в Бразилії

Куритиба. — Бразилійська преса, в тому й газета „Фоля де Лондріна" в Парані, помістила фотознимки й коротші та довші відомості про українського інженера Павла Борушенка, який прибув до Бразилії з України 21 рік тому, не знаючи португальської мови, але став одним із надзвичайно цінних та важливих працівників у Бразилії: він провів топографічні праці для постачання води і так „напоїв" чотири чималі міста, управильнив потік рік у дев'яти містах країни, давши відповідні проміри, шлюзи, берегові укріплення, останньо в місті Лондріна, що лежить на півночі великого естада Парана і є „столицею кави". Тепер інж. П. Борушенко працює над врегулюванням і розчищенням озера Ігано біля того міста. Народився 1902 р. в Україні, до Бразилії прибув у 1949 р., працює при Міністерстві здоров'я. Він перший провів геодезичні проміри серед диких пущ для нових сучасних міст: Паранасіті, Івоїпорана та Паранавай. Дочка п-ва Борушенків, д-р Оксана Борушенко, є професором в Паранському державному Університеті і, між ін. предметами, викладає там історію України. Недавно вона мала нещасливий автовипадок, з якого видужує, про що повідомляла газета „Праця" з Парани, ч. 30/1970.

Нова балетна школа

Уляна Кунинська-Шмериковська

У вересні минулого року відкрила в Асторії, Н. Й., школу балету і ритміки молода, але кваліфікована в цій ділянці, професійна сила — Уляна Кунинська - Шмериковська. Пані Уляна, дочка знаних і заслужених серед нашої дітройтської громади, інж. Миколи і Надії Кунинських, брала перші лекції балету і ритміки в „Школі театрального мистецтва і клясичного танку" Віолети Арманд у Дітройті. Школа В. Арманд знана з того, що підготовляє своїх учнів до професійних сценічних виступів, як також вишколює здібніших студентів до пізнішої педагогічної праці.

Маючи 16 років, Уляна стала асистенткою своєї учительки, що дало їй нагоду, вже в такому молодому віці, керувати самостійно деякими клясами й здобути неабияку практику. Також протягом 4-ох років відвідувала „Націонал Академі оф Баллет" у Ню Йорку, де закінчила педагогічні курси, що включають в навчальний плян не тільки саму техніку балету, але й його історію, теорію, анатомію та психологію навчання дітей. Одночасно брала лекції в нашої славної прімабалерини, Валентини Переяславець, в її школі „Баллет Театре" в Ню Йорку, а також поширила своє знання модерного танку в знаній балетній школі Марти Грегем.

Вже під час власних балетних студій пані Уляна дуже активно включилася в культурно - мистецьке життя української громади в Дітройті. Її особисті виступи на сцені відзначалися повним дівочої грації та поетичним виконанням, — як писав про її виступ в хореографічній картині „Хустина" д-р Василь Витвицький. В 1966 році відкрила власну балетну школу в Дітройті, яка дуже гарно розвивалася, а її учні часто брали участь в різних українських культурних імпрезах. Під кінець навчального року учні складали іспити з вивчених матеріялів. Крім цього вчила народних танків в українській католицькій середній школі на Гемтремку, де її танцювальний ансамбль складався з 19-ти членів і здобув собі надзвичайний успіх своїми виступами, так на шкільних імпрезах, як і громадських, не тільки в Дітройті, але й в Чикаґо і в Торонті. Виступ цього ансамблю на 10-літньому ювілею українського хору „Трембіта" в Дітройті мав прихильні відгуки в таких газетах, як „Свобода", „Америка", „Гомін України", „Новий Шлях", „Вільне Слово" та інші.

В червні 1968-го року оселя Союзівка була свідком українського, традиційного вінчання балерини Уляни Кунинської з Іваном Шмериковським, молодим інженером-архітектом, і з того часу наша „дітройтчанка" замешкала в Ню Йорку, на Асторії, де й провадить балетну школу, що втішається зацікавленням та популярністю серед місцевої української громади. Пані Уляна та її батьки всі є членами 94-го Відділу УНСоюзу ім. Маркіяна Шашкевича в Дітройті. **(І. К.)**

Українці Балтимору вшанували пам'ять Тараса Чупринки

Балтимор, Мд. (Б.С.) — Українська громада Балтимору відзначила 20-річчя геройської смерти Головного Командира УПА ген.-хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки святочною академією, що відбулася 7 червня в залі Дому Української Молоді. Свято підготовив Комітет під патронатом Відділу УККА та при співучасті місцевих організацій, який очолив Клим Бабяк, голова місцевого відділу ООЧСУ.

Святочну доповідь виголосив ген. штабу генерал-полковник Павло Шандрук. Оцей найстарший віком і ранґою український генерал потрудився прибути з далекого стейту, щоб, як він сказав у доповіді, „Від імені старшин і вояків усіх українських армій положити лавровий вінок на чоло героя легендарної УПА". На залізничній станції привітала ген. Шандрука делегація місцевого відділу ОбВУА, очолена ген. Петром Самутином.

Академія почалася американським гимном, що його відспівав хор ООЧСУ. Після виступу сурмача, ген Петро Самутин провів святочний апель комбатантських і молодечих організацій (ОбВУА), Пласт, СУМА, ООЧСУ).

У своїй доповіді ген. П. Шандрук говорив про ген. Чупринку як людину, вояковика і політика. Свою доповідь закінчив ген. Шандрук закликом до молоді, наслідувати приклад ген. Шухевича, вірити в українську правду, зберегти ентуаізм і певність перемоги у визволенні України.

В мистецькій частині програми виступив соліст бас-баритон Лев Рейнарович, який в музичному супроводі проф. Зої Маркович відспівав „О слово рідне" О. Бобикевича до слів О. Олеся, „Ой, Дніпре, мій Дніпре" М. Лисенка, „Думу" І. Недільського до слів В. Пачовського, пісню УПА „Марш добровольців" в аранжуванні проф. З. Маркович та ін. Мішаний хор ООЧСУ під керівництвом проф. Миколи Кормелюка проспівав: „У дві пари" І. Недільського, „Ви жертвою в бою" Р. Купчинського, „Вперед" В. Божика та „Марш молоді" В. Тритяка, з теноровим сольом Андрія Чорного та баритоновим сольом Степана Поліщука. В програму входило теж фортепіянове сольо Христі Поліщук (УМІ): „Червона Калина" І. Соневицького і „Тема з варіяціями" Р. Савицького. Мирослав Ціздин з ЮСУМА продеклямував Л. Храпливої „У двадцятиліття", Мирон Вацлавів (Пласт) — П. Кізка „Генерал Т. Чупринка"; збірну деклямацію „Ти вічний є серед живих" виконали Х. Поліщук, Р. Кузьмів, Т. Войтович, Т. Лукіянчук (ЮСУМА). Академію закінчено відспівання усіми присутніми національного гимну. Того ж дня вранці були відслужені Панахиди в місцевих церквах.

В АФРИКАНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ ЧАД ЗГИНУЛИ 11 французьких вояків і 10 дальших були ранені в сутичці з тамошніми повстанцями. Уряд республіки Чад просив Францію в квітні минулого року прислати відділ війська для боротьби проти бунтівничих, здебільша мусульманських племен.

ОН відповіла Українсько-Бразилійському Клюбу

Куритиба, Бразилія. — Тижневик „Хлібороб" у числі 25-1970 сповістив, що Управа Українсько - Бразилійського Клюбу одержала з канцелярії Об'єднаних Націй відповідь на листа — оскарження СССР в порушенні прав українського народу, українських діячів культури в УССР. Звернення до ОН підписали, крім згаданого Клюбу, місцеве Представництво Комісії Прав Людини та Пресово -інформативний Секретарят СКВУ. У зверненні до ОН було докладно виснено причини московських переслідувань в Україні та їхні наслідки, безправні суди, заслання в Мордовію української творчої молоді й інше. Популярний куритибський щоденник „Ґазета до Пово" опублікував те Звернення з прихильним до української справи й боротьби коментарями. У відповідь з ОН сказано, що Комісія Прав Людини ОН внесла Звернення до офіційних документів і його передано „до відому держави, на території якої мало місце згадане порушення людських прав, з вимогою відповіді на це Звернення". Звернення було подано до відому всіх держав — членів Комісії ОН для Охорони Прав Людини.

Четверта виставка творчости молоді в Ню Йорку

Влаштовану заходом 64-го Від. СУА в Ню Йорку виставку відкрила в неділю 27 вересня ц. р. голова Відділу пані Марія Савчак, вітаючи учасників, їхніх батьків та усіх присутніх гостей.

Поіменно представивши усіх учасників, пані Марія Савчак подякувала їм за вклад їхньої праці у підготуванні експонатів та запевнила, що СУА й надальше доложить усіх зусиль, щоб такі виставки на майбутнє організувати і цим самим дати нашій молоді можливість виявити свої здібності.

Пізніше говорив маестро Богдан Титла, вітав і заохочував молодь до праці у всіх галузях мистецтва і особливо перестерігав перед наслідками чи відкопійованням попередніх праць мистців. Цим самим вказував — єдиноправильний шлях індивідуальної творчости. Відносно дітей — ці повинні йти за своєю багатою уявою і творити у своєму власному оригінальному схопленні. Батьків просив, щоб цьому присвячували якнайбільше уваги, слідкуючи за працею дітей.

Молодих учасників запевнив, що громадянство не стоїть осторонь, але живе їхньою працею, цікавиться нею та щиро радіє їхніми успіхами. Підкреслив також заслугу 64-го Відділу СУА відносно влаштування цього роду імпрез — особливо дитячих.

Цьогорічна тема виставки була: „Як уявляю собі Україну". В більшості заступлене — малярство, кераміка, вишивки і писанки.

Вартість цієї виставки треба відзначити цим, що молодь придержувалася теми і стилізувалася нашим народним побутом.

Виставка тривала від 27 вересня до 11 жовтня.

Ірина Волосенко

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2

З Літературно - мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 16 жовтня ц. р. відбудеться там Вечір, присвячений пам'яті славетного мистця-громадянина Антона Малюци. Слово про Антона Малюцу виголосять від Об'єднання мистців українців в Америці мистець Володимир Ласовський та від ЛМКлюбу, що його активним діячем та членом Управи був Покійний, — голова ЛМКлюбу Борис Ржепецький. У музичній частині виступлять проф. Володимир Цісик, скрипаль, при фортепіянові дострої Марії Цісик, і Марта Чапельська — фортепіянове сольо. Початок о год. 8 веч. — В сусідній ґалерії **ОМУА** — постійна виставка образів. В ґалерії ЛМКлюбу — виставка графіки Б. Божемського.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що в п'ятницю 9-го жовтня ц.р., о год. 9:15 ранку, прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшов від нас у вічність на 77-му році життя

НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

бл. п. ІВАН ДОРОТА

довголітній директор Повітового Союзу Кооператив у Жовкві, учасник Визвольних Змагань, неструджений громадський діяч.

ПОХОРОН відбувся 12-го жовтня 1970 р. з церкви св. Миколая в Пассейку на цвинтар св. Михайла в Гарфілді, Н.Дж.

Безмежним горем прибиті:
ДРУЖИНА, ДІТИ і ВНУКИ

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

за упокій

бл. п. Романа Кордуби

інж. електрик

який помер 26 березня 1970 р. у Wayne, N.J. по довгій недузі.

Служба Божа відправиться в Newark, N.J. у церкві св. Івана Хрестителя при Sanford Ave. в СУБОТУ, 24-го ЖОВТНЯ, о год. 11-ій ранку Родину, Приятелів і Знайомих

запрошують:

Сестри: **КЛЯВДІЯ і СТЕФАНІЯ**
у Львові мати — **ЕВГЕНІЯ.**

В 40-ий День відходу на вічний спочинок Незабутньої

св. п. ІРИНИ ГНАТІВ

складаємо 75 дол. на Українських Сиріт.

Володимира і Євген **КОТИКИ**
Люба і Роман **ГАЛІБЕЙ**
Надія і Володимир **КУХИ**

Вищі Освітні Курси в Чикаго закінчили шкільний рік

Чикаго (МС). — Засновані в 1968 р. на базі кол. Педагогічних Курсів — Українські Вищі Освітні Курси ім. Петра Могили закінчили черговий шк. рік 27 червня ц. р. Того дня, в домівці Пласту, при участі представників Учительської Громади, Т-ва Самопоміч, і Окружної Ради СУА, відбулася урочиста роздача свідоцтв учасникам одно - і дворічного курсів, разом 18. За малими винятками, абсольвентами курсу була українська університетська молодь, яка, закінчивши 10 (чи 11-ту) клясу українознавчої школи, рішила продовжити українознавчі студії на вищому академічному рівні. Бо ж і мета Курсів — поширити і поглибити українознавчі знання нашої молоді і зацікавити її проблемами української історії, літератури, суспільнознавства, етнопсихології і культури, та цим самим скріпити інтелектуальний потенціял наших молодих кадрів.

Підкреслила це м. і. у вступному слові проф. Людмила Кодельська — директорка Курсів, і це було теж провідною думкою інших промовців з числа старших громадян, які згодом, відбули спільну нараду з викладачами курсу і обмірковували питання дальшого скріплення, забезпечення і розбудови цих, чи не єдиних цього рода, Курсів на терені ЗСА.

Закінчила це свято скромна мистецька програма, під час якої відчитано вірші учасниці Курсу п-ні Володимири Демус, пара юних бандуристів - сумівців відіграла під речитатив старовинну козацьку думу.

Слід сподіватися, що наша місцева громада більше поцікавиться своїм українознавчим коледжом, тим більше, що в черговому академічному році УВОКурси планують викляди з ділянки педагогіки і методології українознавчих предметів, які, в результаті, вишколять кандидатів на учителів українознавчих шкіл.

Свято „Рідної Школи" в Піттсбургу, Па.

Пам'ятною і незабутньою останеться неділя 17-го травня для дітей - учнів Рідної школи Піттсбургу і для всіх присутніх. Тієї неділі діти Рідної школи прощали перший шкільний рік курсів українознавства кличами пошани матері і поклін Тарасові Шевченкові. Імпреза відбулась в одній із найкращих приміщень Піттсбургу — в Карнегі Лекчер Гол із вільним вступом для всіх.

Точно в год. 3-ій по полудні після виконання американського гимну, 60 дітей спільною молитвою „Отче Наш" відкрили програму. Число дітей - виконавців в програмі — це 90 відсотків із загального числа учнів, які вступили в Рідну школу у вересні мин. року.

Половина учнів — це діти новоприбулих, а друга половина — це діти другої і третьої генерації. Це перший крок дітей в будуче життя як членів української громади. Ціль навчання — зацікавити дітей Україною та навчити їх любови до України. Цю ціль можна було відмітити у співі кількох українських пісень, в деклямаціях і народних танках. Обов'язок оборонити правду про Україну зродиться в душі молоді після вивчення правдивої історії рідного народу.

Паням учителькам — п. А. Кучер, М. Тимяк, Довбенко, Л. Глутковській і панні Х. Кишакевич щире признання і подяка належиться від родичів дітей і цілої громади Піттсбургу за працю для такої вартісної громадської цілі.

Е. З.

СПОРТ

Редагує В. Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Тризуб", Філядельфія — „Дойч-унгарн", Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Чотирнадцятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 18 жовтня 1970, о год. 2.00 по полудні на грищі Едісон Гай Скул у Філядельфії, Па.

УСК Ню Йорк — „Блу Стар", Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Чотирнадцятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 18 жовтня 1970, о год. 3.00 по полудні на грищі Шіцен Парку в Норт Берген, Н. Дж.

„Чорноморська Січ", Ньюарк — Португальський СК, Ньюарк, мистецькі змагання Шейфер Ліги Стейту Ню Джерзі відбудуться в неділю, 18 жовтня 1970, о год. 2.30 по полудні на грищі в Орандж, Н. Дж.

„Крилаті" СУМА, Йонкерс — Вайт Плейнс СК, мистецькі змагання Першої Дивізії Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 18 жовтня 1970, о год. 2.30 по полудні на грищі у Вайт Плейнс, Н. Й.

ШАХОВИЙ ТУРНІР ЗА ПЕРШІСТЬ СУАСТ-СХІД 1970 Р.

В суботу і неділю, 7-го і 8-го листопада в домі УСО „Тризуб" у Філядельфії при 4932 Норт Брод вулиці відбудеться Шаховий Турнір за індивідуальну першість Союзу Українсько - Американських Спортових Товариств, делегатури Української Спортової Централі Америки і Канади на сході ЗСА. Турнір, який почнеться в суботу, 7-го листопада, о год. 10-ій рано, буде проведений швайцарською системою в п'яти кругах, з чого три круги будуть розіграні в суботу, а два в неділю. Проводитиметь турніром д-р Юліян Колтун ланковий шахів „Тризуба" і д-р Орест Попович — ланковий шахів СУАСТ-Схід. Переможці цього турніру одержать ось такі нагороди: 1. Шаховий годинник і мандрівну чашу „Чорноморської Січі" з Ньюарку, 2. Одноріччне членство в Американській Шаховій Федерації і мандрівну чашу „Української Централі" з Пассейку, 3. Комплет щахів із шахівницею. Оплата від кожного учасника турніру по 3.00 дол.

Ланковий шахів СУАСТ-Схід д-р Орест Попович розіслав до всіх Клюбів і Товариств запрошення до участи в турнірі їх членів шахістів.

СТВОРИЛИ СОЮЗНО-РЕСПУБЛІКАНСЬКЕ МІНІСТЕРСТВО

За наказом Верховної Ради СССР із Москви, в Україні створили 6-го жовтня, як і в інших „республіках", союзно - республіканське міністерство юстиції, на чолі з Вол. Зайчуком; при тому головою Верховного Суду Української ССР призначено також згори Олександра Якименка. Такі ж новоутвори імперського типу постали в Білорусії, Грузії, Вірменії та ін. складових країнах Совєтського Союзу.

Смерть полковника Стефана Глушка

Вістка про смерть полковника Стефана Глушка для всіх громадян українців Денверу прикрою несподіванкою і важким смутком огорнула його приятелів і знайомих.

18 вересня 1970 р. після недовгої хвороби помер ще один учасник Визвольних Змагань за Волю України: померла людина всіма шанована, високої інтелігенції. Останні з могіканів лицарі абсурду, відходять у вічність, а з ними і слава про їхню боротьбу за поневолений Край, про їх героїчні подвиги забувається, розвівається з вітром. Пам'ять про них дуже часто зникає безслідно.

Пластова молодь віддала Покійному заслужену пошану, державі почесну варту біля домовини. При кінці служби Божої в Українській Католицькій Церкві, присутні на похороні вояки ген. хор. Йосип Мандзенко і сот. Петро Олексієнко, козацьким звичаєм накрили лице Покійного червоною китайкою.

Після чого генерал сказав: „Відходиш від нас, Дорогий Побратиме — не сумуй, там знайдеш цілу плеяду побратимів, — привітай, та чекай на нас, що стоять в черзі".

На цвинтарі, над труною промовляли Представник від Родини мгр. С. Кузьмич, голова Відділу УККА мгр. Кальба, від Пласту мгр. Костюк і на закінчення генерал Й. Мандзенко.

Після похорону Дружина Покійного запросила всіх на обід, щоб при спільному столі пом'янути Покійного.

П. М.

ЗВЕРНЕННЯ

до Українського Громадянства, зокрема до Управ і Членів Об'єднань учасників українських визвольних змагань усіх українських військових формацій у вільному світі

У висліді несприятливих умовин Український Воєнно-Історичний Інститут у Торонті передав свої музейні збірки, архів, бібліотеку, усе майно, на основі окремого договору, Українській Вільній Академії Наук — УВАН у Вінніпезі для дальшого зберігання, 22-го січня 1970 року УВАН відкрила в „Домі Науки" „Музей ім. ген. Садовського", в якому приміщено згадані збірки. Для завідування Музеєм Президія УВАН створила окрему Музейну Комісію з представників Станиць Українських Ветеранських Організацій.

Музей ім. ген. М. Садовського в УВАН це тепер єдиний музей у вільному світі, що має у своїм розпорядженні велику збірку високоварстісних джерельних матеріялів до історії визвольної боротьби — архіви та неоціненні пам'ятки й реліквії з того часу. Відомо, що такі музеї у Львові й Празі попали до рук большевиків й, очевидно, не виконують свого призначення. Тимто за Українським Воєнно - Історичним Музеєм ім. ген. М. Садовського в УВАН є заступити пропавші музеї та гарантію зберігати до слушного часу джерельні матеріяли, доповнювати їх новими колекціями й улаштовувати так, щоб науковці, а зокрема історики, мали можливість уповні з них користати.

Закликаємо українські громадськість та Управи Ветеранських Організацій і їхніх членів допомогти УВАН й Управі Музею ім. ген. М. Садовського у виконанні його завдання, передавати до нього матеріяли своїх організацій — документи, пам'ятки, світлини і т.п., а членів — списувати власні спомини й пересилати їх до Музею із світлинами та життєписом.

Музеєві треба й фінансової допомоги. Як відомо, Українська Вільна Академія Наук не має постійних фондів на вдержання й порядкування матеріялів, переданих їй у власність. „Дім Науки", переданий УВАН-ові „ін трост" одним із жертвенних членів Президії, „вимагає постійних фондів на заплачення податку, світла, опалу і т.п. Наші прохання до українських фундацій та державних установ не ввінчалися успіхом. Ніяких допомог на вдержання Музею ім. ген. М. Садовського в УВАН не одержано.

Залишається відклик до жертвенности Українського Громадянства. І от в імені Управи Музею апелюємо до Вас: Прийдіть з допомогою для Музею ім. ген. М. Садовського в УВАН, дайте свою лепту на вдержання його, допоможіть його розбудувати. Усі пожертви слати на адресу:

Ukrainian Free Academy of Sciences, P.O. Box 3597 St. B., Winnipeg 4, Man., Canada.

За Президію УВАН
М. Боровський, секретар
За Музейну Комісію
О. Навроцький
управитель Музею

ДЕСЯТЬ ТОМІВ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

жна тільки подивляти завзяття і впертість (в кращому цього слова значенні) головного редактора і побажати йому „100 літ, але без старости"; тоді він зможе не лише закінчити ЕУ/2, але й створити Енциклопедію Української Еміграції, про яку думає віддавна, — і припильнувати видання ЕУ французькою, німецькою та еспанською мовами.

Десять томів Енциклопедії Українознавства (тобто 3 томи ЕУ/1, п'ять томів ЕУ/2 і два томи англомовної ЕУ), які дотепер появились, вже виконують завдання, намічені 22 роки тому, про які згадано на початку. Очевидно, мають вони й різні недоліки, на які вказують критичні голоси, що появляються в різних періодичних виданнях, але яке видання, зокрема такого роду, як наша ЕУ, обходиться без недоліків. В різних енциклопедіях, що появляються на Заході, є також чимало недоліків, в одних менше, в інших більше, але їх купують, ними користуються, а недоліки виправляються.

А як у нас виглядає справа з купуванням чи передплачуванням ЕУ!? Трудно повірити і соромно казати, що треба було мати ледве 15 років, щоб розмножувся наклад трьох тисяч примірників ЕУ/1. Слід було б і тепер кожному перевести індивідуальний „іспит совісти" і спитати себе: „чи маю я ЕУ/2?", а якщо це не придбав дотепер, чергове питання повинно бути „чи маю намір придбати?"

В кожній українській хаті повинна бути Енциклопедія Українознавства, бож це наша „метрика", це основне джерело знання про Україну, яке необхідне, зокрема, там, де є діти, що питають і питатимуть „хто ми такі — чиї сини..."

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 16-го ЖОВТНЯ 1970 р.:

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Приймання член. вкладок 397-го Відд. від год. 7 - 8:30 вечора в домівці ЗУАДК-у при 5020 Олд Йорк Рд., Філ., Па. Просимо всіх довжників вирівняти залеглі чл. вкладки і вплатити вкладки за місяць жовтень. — Управа.

СУБОТА, 17-го ЖОВТНЯ, 1970 р.:

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Місячні збори членів 397-го Відд. від 3 до 4:30 год. по пол. в домі Т-ва Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Френклін вул. Просимо прибути і вплатити член. вкладки за місяць жовтень та вирівняти залеглості. — Іван Сконечний, голова; Мих. Нич, секретар.

ПЛЕЙНФІЛД, Н.Дж. — Місячні збори Т-ва І. Франка, Відд. 372, о год. 7:30 веч. в Ігел Голл. Проситься членів прибути на означений час. — Петро Шилер, рек. секретар.

ТАРЗАН, Ч. 6447. Тарзан переконав Наомі — випити

Ми заявили своє довір'я Момбасеї, Наомі. Ти, іспитована медсестра, знаєш, що пацієнти повинні слухати своїх лікарів...

Гаразд, Тарзане, коли ти так думаєш... ось іде! Ох, страшне!

Коли твоя жінка думає, що добра страва мусить мати добрий смак, то вона дуже помиляється, Тарзане. Неодин поганий харч має добрий смак і неодин добрий харч має поганий смак.

Ага, приходить Меду. Тепер зробімо приготування — до третього ліку.